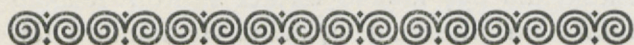

életerő, amely egy új mámorító szerelemnek létrehozását elősegíthette volna. A szerelmi tűznek ez a lassú haldoklása, majd kialakása eredményezte, hogy elnémul ajka is. Megszűnik dalolni. Korán, fiatalon, a csókok perzselő tűzében aludt ki belőle a költészet forrása s az alkohol azután örök némaságra kárhozta, erős pecséttel lezárta ajkait még életében.

Aquarell.

Irta: Izsák Gyula.

Még csókol a nap egy bucsúcsókot,
Aztán rózsaszín, tört homályba vesz,
Mint pislákoló, piros kandeláber ...
És elvonul ... Utána halványszürke,
Fuvalmas, csendes este lesz ...

Megszólal egy kis harang dala,
Szürke lesz a házfalak színe
S én eltérek messzi napnyugatra,
Hol ködbefúlt a vidám ragyogás,
A zaransugár, a nagyvilág szíve ...

Bókot hajtnak barna akácfák ...
Hangok szűrődnek: nyájak kolompja,
Távolról cammog az esti szürkület,
Mint lomha lábú, görnyedt hátú asszony,
Mely kicsi falunkat feketébe vonja ...

... És míg ki, a nagy pusztába nézek,
S váró szemmel az est felé lesek:
A csendben ballagó folyó vizének,
Mint választhatlan, örök szerelmesnek
Tükrét csókolják a vén füzesek ...

Madarász Viktor

művészete és képeinek történelmi háttere.

Irta: Bruckner Győző dr.

(Vége.)

Még párizsi időzése alkalmával bejutott Madarász Gauthier révén a nemzeti könyvtárba, hogy ottan Rákóczihoz vonatkozó kutatásokat tegyen. Itt került kezébe a fejedelemnek sajátkezű önéletírása, mely a többi között bécsújhelyi fogsága idejéből elmond egy kedves epizódot. Elevenen írja Rákóczi, hogy milyen nagy volt az öröme, mikor felesége sok kérése folytán más börfőnszobát kapott; szűk, egészségtelen cellája helyett szép fágas, világos szobát, melynek három vasrácsos ablaka a széles, tiszta vízzel feltelt várárookra nézett. Rákóczi szavai szerint: „Életemben semmi sem érintett kellemesebben, mint a szoba váratlan cseréje, úgy örültem ugyanis, mint ahogy a csekélységekben gyönyörködő gyermekek szoktak örülni. Órák hosszat üldögéltem ablakaimban, nézegetvén majd a halakat, ... majd a víz színén uszkáló hattyút emitt, miközben kedvteléssel etettem őket, amihez már hozzászoktak.“ Ez a jelenet inkább genreképet inspirált volna más festőnek, de Madarász történelmi festmény színvonalára tudta emelni ezt a művét is. A fejedelem, az egész szabadság után sóvárgó magyarság reménysége, ki hivatott, hogy trónjáról milliók sorsát intézze erős kézzel, arra van kárhozta, hogy halak, hattyúk etetésével ölje meg a tétlen napok unalmát. Ez a gondolat, mely e képen kifejezést nyer, ad a poétikusan megfestett szép munkának mélyebb tartalmát. Madarász szokott lelkiismeretességével tanulmányozta e tárgyat is; Bécsújhelyen is járt és ott készítette el az alak vázlatát, ugyanabban a szobában, melyben Rákóczi fogva volt.

A mesternek Az ónódi gyűlés című nagy kompozíciója kevésbé ismert, talán azért is, mert megrendelője, egy előkelő főnemes kezéből csakhamar külföldre került és csak újabban szerezte vissza magyar gyűjtő, Ernszt Lajos. Azt a jelenetet ábrázolja, mikor az ónódi